

แนวทางการจัดการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว

Education Management for Higher Education Institute Guideline in Sakaeo Province

ภัทรกร ธรรมมะ (Pattaraporn Thumma)

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

Student, Doctor of Philosophy (Public Administration), Burapha University

E-mail: pattaraporn@buu.ac.th

Received: 7 April 2020

Revised: 14 May 2020

Accepted: 19 May 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ที่เก็บข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารจากหน่วยงานราชการ เอกสารทางวิชาการ บทความ และประกาศ วิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว มีจัดการศึกษาตามหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน”

และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยมุ่งพัฒนาคน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มพูนขีดความสามารถทางวิชาการ ความสามารถทางเทคโนโลยีในระดับสูง

2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว เป็นรูปแบบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานภายในระบบมี ระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ชัดเจน การบริหารงานเน้นการมีส่วนร่วม มีกระบวนการหารือในรูปคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนจากคณะ หรือหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจเน้นประชามติ และการยอมรับของคณะกรรมการ

ในส่วนของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้นมีความมุ่งหมาย และหลักการในการบริหารจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพคนให้มีความสมบูรณ์อย่างรอบด้าน 2) ด้านสังคมมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อสร้างให้สังคม ของเขต

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของคดียุติพันธ์เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว” ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลับูรพาพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 3) กระบวนการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้มุ่งเน้นให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้ันโยบาย การพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว คือ 1) สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ควรปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ในมหาวิทยาลัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์และ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การจัดการศึกษาควรเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาโท และปริญญาเอก เพื่อรองรับนิสิตนักศึกษาที่จบปริญญาตรีที่มีความต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติม และเพื่อให้ บุคคลที่ทำงานในหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสในการศึกษาเพื่อต่อยอดคุณวุฒิตามวิวุฒิเพื่อ ตอบสนองความต้องการตามสายงานที่เชี่ยวชาญในอาชีพของแต่ละบุคคล 3) แนวทางการจัดการศึกษาที่ ภายใต้ันนโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว นั้นจะต้องมีทิศทางที่ส่งเสริมการ อนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน รักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต ดำรงชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) แนวทางการจัดการศึกษาที่สนับสนุนส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มี ความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยง อารยธรรมโบราณและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) แนวทางการจัดการศึกษาที่ผลิต บัณฑิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ ตามที่จังหวัด สระแก้วได้กำหนด เป้าประสงค์ ไว้ว่า เป็นจังหวัดสระแก้วเป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มีสุขภาพดี รายได้ดี สิ่งแวดล้อมดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างบรรยากาศการค้า การลงทุน และการประกอบ กิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

คำสำคัญ: การจัดการการศึกษา, สถาบันอุดมศึกษา, Sakaeo Province

Abstract

The objectives of this research are to 1) study the situation of the higher education institute in Sakaeo Province, 2) study the education management of higher education institute in Sakaeo province, and 3) create the education management for higher education institute guideline in Sakaeo province.

This research are used both the qualitative methods, in –depth interview and the documentary research. This research used descriptive statistics analysis and content analysis for processing of qualitative method.

The results show that 1) The the situation of the higher education institute in Sakaeo province are, in line with the 12Th National Economic and Social Development Plan and Sufficiency Economy Philosophy, sustainable development principle. The development focus humans are the center of development, creating the new body of knowledge to enhance the ability of high technology.

2) The education management of higher education institute in Sakaeo province are under the rule and regulation ,the management system is focus on the participative management ,using the process of considering the consensus of the committee and the agent decision making under the public hearing and the committee accepted. The education management model for the special economic zones are the specific purpose and the principle focus on, 1) human resource development oriented ,completed all dimension, 2) create the special economic zones toward the learning society oriented, 3) focus on learning process and the content are response to the special economic zones .

3) The education management for higher education institute guideline in Sakaeo province are 1) the landscape and the environment of higher education institute in Sakaeo province are improved in order to facilitate the learning , and learning atmosphere, 2) create the education ,curriculum in master degree and doctoral degree in order to support and give the opportunity to the graduate students and the interested person for career development, 3) the learning process in line with the policy of the development of Sakaeo province' s direction, such as cultural conservation ,community and love of learning, self developed in the lifelong, 4) education management support the ecological tourism, diversity in biological and historical learning area which related to the civilization, art and cultural ,local wisdom conservation, 5) generate the graduates towards the innovator ,thinking entrepreneur ,modern

farmer ,healthy, good income and quality of life for trade and investment atmosphere for the special economic zones under Sakaeo province 's policy

Keywords: Education Management guideline, Higher Education Institute, Sakaeo Province

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลอย่างยิ่ง และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านการเมืองการปกครอง ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร และในปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารเป็นพลังสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีคำเรียกยุคปัจจุบันว่า “Disruption” ซึ่งหมายถึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และฉับพลันทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม “Disruption” มิได้ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี เพียงแต่เป็นเทคโนโลยีที่ทำให้หลายสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็นอยู่ ประการสำคัญก็คือกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ การทำธุรกิจ เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ความเชื่อมโยงของทุกประเทศในโลกและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Christensen, 1997 อ้างถึงใน วรากรณ์ สามโกเศศ, 2559) เมื่อโลกก้าวเข้าสู่สภาวะดังกล่าวนี้ ฐานความรู้จึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge based Society) ซึ่งเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงมีบทบาทต่อวิถีชีวิตของมนุษย์และพลโลกมากขึ้นตามไปด้วย การรู้สารสนเทศของผู้เรียนและประชาชนจึงเป็นเครื่องมือและกลไกหลักที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ในยุคดิจิทัล (Digital) ที่จะขับเคลื่อนด้วยเศรษฐกิจ สังคม ฐานความรู้

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนในเชิงคุณภาพทุกกลุ่มช่วงวัย เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า สำหรับช่วงวัยแรงงานได้กำหนดให้ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำพาประเทศไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม นอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 2 เรื่องการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยังได้กำหนด เป้าหมายสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการ ของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการศึกษาแนวโน้มความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 พบว่า ระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้มีงานทำที่คาดว่าตลาดแรงงานต้องการ เพิ่มขึ้น ได้แก่ แรงงานที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี (ปริญญาโท และปริญญาเอก) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับปริญญาตรีและ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(ปวช.) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบแนวโน้มความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2554-2559 กับช่วงปี พ.ศ. 2560-2564 พบว่า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีอัตราความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้นมากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มที่ต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีทักษะ ด้านวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม รวมทั้งมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างวิทยาการ องค์ความรู้และนวัตกรรม และยังมีบทบาทในการสร้างเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับกลางและระดับสูง การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งรวมของวิทยาการ หลายแขนงและเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถบทบาทที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา คือเป็นองค์กรในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อที่จะนำประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา

จังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดภาคตะวันออก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สำคัญในการพัฒนาโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนภาคตะวันออกของอินโดจีนอินโดจีนและรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เขตเศรษฐกิจพิเศษ) โดยมีกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่สำคัญคือวางแผนการผลิตและพัฒนาบุคลากรทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนของอินโดจีน โดยมีแผนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในเขตพัฒนาพิเศษสระแก้ว ปี พ.ศ. 2560 - 2564 ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภายในปี พ.ศ. 2564 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพพร้อมรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ” ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 4 ข้อ ได้แก่ 1) สร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว 2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสมดุล ทั้งทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ 3) พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว 4) ส่งเสริมภาคีเครือข่าย องค์กร ชุมชน ผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น โดยพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีสถาบันอุดมศึกษาหลัก จำนวน 3 แห่งประกอบด้วย (1) วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสระแก้ว ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของ 5 องค์กรภาคีเครือข่ายในชุมชน หรือองค์กรเบญจภาคี ประกอบด้วยภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ (3) มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

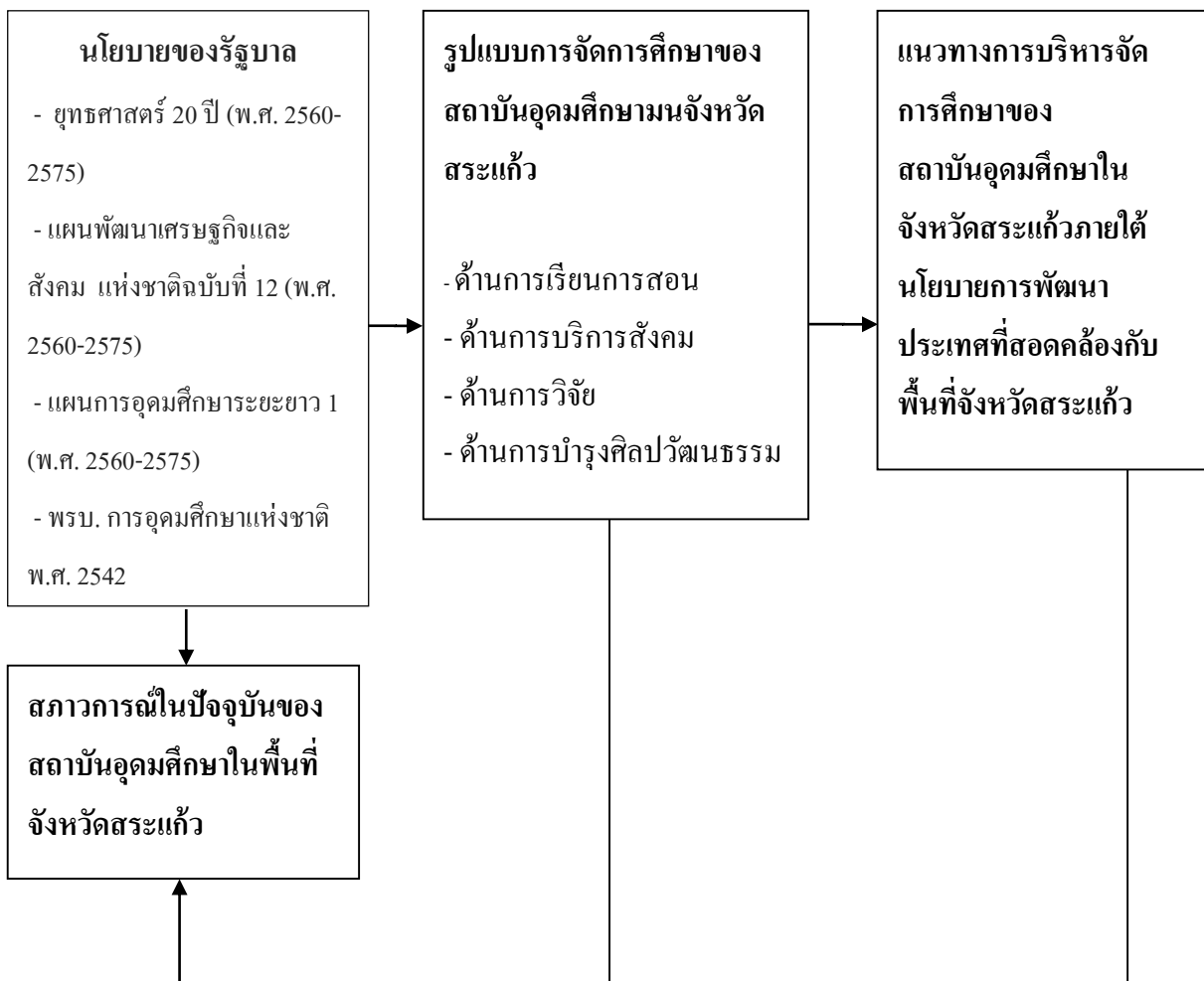
สถานการณ์ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลก รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีความพยายามในการพัฒนาและปรับตัวเพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่างๆ รวมถึงสภาพการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ขณะเดียวกันมีแนวโน้มที่จะเปิดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยขึ้นมากมาย การเปิดหลักสูตรและสาขาวิชาที่มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งในแต่ละประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้จะมีพันธกิจ และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ มีอัตราการแข่งขันในส่วนของการรับนักศึกษาค่อนข้างสูง ด้วยเหตุนี้จึงมีความสนใจแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้วควรเป็นอย่างไร เพื่อนำสามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายการพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้
นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้บทบาทภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการวิจัย (3) ด้านการบริหารวิชาการ และ (4) ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีมุ่งศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วประกอบด้วย (1) วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดสระแก้ว (3) มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ภายใต้บริบทการพัฒนาประเทศไทยที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย (1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (3) นโยบายประเทศไทย 4.0 และ (4) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดสระแก้ว บนพื้นฐานการวิเคราะห์เชิงระบบ และแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) และการบริหารงานแบบเครือข่าย (Network Governance) ตามภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเสนอแนวทางการจัดการของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว ในด้านสถานการณ์ รูปแบบ วิธีการ แนวทางจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ในด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการและด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศไทย 4.0 และ ยุทธศาสตร์ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายประเทศไทย 4.0 และ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดสระแก้ว

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย (1) วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดสระแก้ว และ (3) มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว

3. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษา ประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 แรงงานจังหวัด การนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน

2. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 1 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัด สระแก้ว จำนวน 1 คนมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 คน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 5 คน วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 1 คนวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว จำนวน 1 คน วิทยาลัยชุมชนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน

4. ขอบเขตระยะเวลา

เวลาที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการจัดการของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วใช้ระยะเวลาในการศึกษาในช่วง เดือนเมษายน พ.ศ. 2560 - เดือนเมษายน พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว
2. ทำให้ทราบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว
3. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้บริบทการพัฒนาประเทศ
4. ผลจากการศึกษาที่ได้นำไปเป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายการพัฒนาประเทศ

แนวคิดและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 3) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว จำนวน 16 คน และการวิจัยเอกสารที่เก็บข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารจากหน่วยงานราชการ เอกสารทางวิชาการ บทความ และประกาศ วิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายและพรรณนา (Descriptive Research) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มข้อมูล (Categorization) และการตีความ (Interpretation)

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผล โดยมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

ผลการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

สถานการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว จัดการศึกษาตามหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม

จากการวิจัยเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สามารถสรุปเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวน นศ. และหลักสูตรที่เปิดสอนของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วในปัจจุบันดังตารางแสดงที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน นักศึกษาในปัจจุบัน และหลักสูตรที่เปิดสอนของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

มหาวิทยาลัย	จำนวน นศ. ในปัจจุบัน	ปีการศึกษาที่ เปิดสอน	หลักสูตรที่เปิดสอน			
			ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท	ป.เอก
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต สระแก้ว	967 คน	2541	-	- หลักสูตร บริหารธุรกิจ - หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตร์	-	-
วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ	234 คน	2561	-	- หลักสูตรศิลป ศาสตร์สาขาภูมิ สังคม - หลักสูตรศิลป ศาสตร์สาขาการ จัดการภูมิ วัฒนธรรม	-	-
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	223 คน	2558	-	- หลักสูตร บริหารธุรกิจ - หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตร์	-	-

2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วในปัจจุบัน
จากการศึกษาเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
ในจังหวัดสระแก้วในปัจจุบันใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการวิจัย 3) ด้านการบริการ
วิชาการ 4) ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 แสดงรูปแบบการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว

รูปแบบ การจัดการ ศึกษา	มหาวิทยาลัยบูรพา	วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระ บรมราชูปถัมภ์
วิสัยทัศน์	สร้างองค์ความรู้และ บัณฑิตที่มีคุณภาพ ระดับสากล สู่สังคม อุดมปัญญา	เป็นองค์กรต้นแบบแห่ง การจัดการศึกษาบนฐาน คิณภูมิสังคม วัฒนธรรม และกิจกรรมเพื่อสังคม มุ่ง สร้าง ความ สัม พันธ์ ระหว่างประเทศเพื่อน บ้าน	มหาวิทยาลัยต้นแบบแห่งการผลิตครู พัฒนาศักยภาพมนุษย์โดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
พันธกิจ	1. สร้างความรู้ปัญญา และบริหารจัดการให้ เกิดคุณค่าต่อการพัฒนา สังคม	1. จัดการศึกษาเพื่อผลิต บัณฑิตระดับต่างๆ บูรณาการกับการวิจัย และบริการวิชาการเพื่อ สร้างความร่วมมือทาง การศึกษากับเครือข่าย ชุมชนและประเทศเพื่อน บ้าน	1. ยกระดับการผลิตครูและพัฒนา ศักยภาพมนุษย์ โดยกระบวนการ จัด การ เรียน รู้ เชิง ผลิ ต ภา พ (Productive Learning) สร้างเครือข่าย ความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
รูปแบบ การ จัด การ ศึกษา	มหาวิทยาลัยบูรพา	วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริ นทร วิโรฒ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
	2. จัด การ ศึ ก ษา ที่มี คุณภาพในระดับสากล สร้าง บัณฑิต ให้ มี คุณธรรม เชี่ยวชาญใน ศาสตร์ เป็น ผู้นำ ที่มี ทักษะสากล	2. วิจัยเพื่อสร้างองค์ ความรู้สู่ชุมชนโดยใช้ แนวคิดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ แนวคิดหรือปรัชญาอื่นที่ ก่อให้เกิดนวัตกรรมและ	2. พัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อ ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นและเป็นต้นแบบที่สามารถนา ไปใช้ประโยชน์ในพัฒนาคุณภาพ ชีวิต และความเข้มแข็งของท้องถิ่น

รูปแบบ การจัดการ ศึกษา	มหาวิทยาลัยบูรพา	วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระ บรมราชูปถัมภ์
		การพัฒนาที่ยั่งยืน	
	3. บริการวิชาการสู่ สังคมร่วมสร้างสังคม อุดมปัญญาที่พึ่งตนเอง	3. สร้างพื้นที่และ เครือข่ายชุมชนแห่งการ เรียนรู้ตลอดชีวิตของ การศึกษาในระบบ การศึกษาทางเลือก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของชุมชนอย่างเป็น รูปธรรม สร้างความ ร่วมมือสู่สมาชิกชุมชน	3. ประสานความร่วมมือระหว่าง มหาวิทยาลัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และ ถ่ายทอด เผยแพร่โครงการ อัน เนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อขยายผล การปฏิบัติไปในท้องถิ่น
	4. ส่งเสริม สนับสนุน และ ธารงไว้ซึ่ง ศิลปวัฒนธรรมและ ความเป็นไทย 5) พัฒนาวิทยาเขต สระแก้วให้เข้มแข็ง มี ระบบบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพสูง และ พึ่งตน	4. ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมที่ ค่านึงถึงความ หลากหลายด้วยปัญญา จิตสำนึกสาธารณะและ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	4. ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม รณรงค์ สร้างจิตสำนึกทางวัฒนธรรม และการเรียนรู้ต่างวัฒนธรรม อนุรักษ์ฟื้นฟู เผยแพร่มรดกทาง วัฒนธรรม ที่นำไปต่อยอดสู่ เศรษฐกิจสร้างสรรค์

3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้
นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

จากการดำเนินการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ สรุปเป็นแนวทางที่สำคัญได้ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วควรปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ในมหาวิทยาลัยให้มี
สภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศ
ในมหาวิทยาลัยให้เป็นการส่งเสริมการค้า การลงทุน และการประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว
พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

2. การจัดการศึกษาควรเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เพื่อรองรับนิสิตนักศึกษาที่จบปริญญาตรีที่มีความต้องการที่จะต่อยอดทางการศึกษาเพิ่มเติม และเพื่อให้บุคคลที่ทำงานในหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสในการศึกษาเพื่อต่อยอดคุณวุฒิตามวิทยุติ เพื่อตอบสนองความต้องการตามสายงานที่เชี่ยวชาญในอาชีพของแต่ละบุคคล รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมและการพัฒนาไฮเทคชั้นนำ คิดเป็นหนึ่งในสามของมูลค่าการร่วมลงทุนทั้งหมดในสหรัฐอเมริกา และยังคงเป็นที่ที่มีการเติบโตและเป็นที่น่าสนใจของผู้คนหลากหลาย ทั้งผู้ประกอบการธุรกิจ นักลงทุน และแรงงานในตลาดงานสายเทคโนโลยีในทางภูมิศาสตร์ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุม และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. แนวทางการจัดการศึกษาที่ภายใต้นโยบายการพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว นั้นจะต้องมีทิศทางที่ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมชุมชน ท้องถิ่นภาษาท้องถิ่น มีนัยสำคัญการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการบริการที่ดีพึงพอใจ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้มาตรฐานสากล มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเชื่อมโยงกับภูมิภาคอาเซียน

4. แนวทางการจัดการศึกษาที่สนับสนุนส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. แนวทางการจัดการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักรบวิตร นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ ตามที่จังหวัดสระแก้วได้กำหนด เป้าประสงค์ ไว้ว่า เป็นจังหวัดสระแก้ว เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มีสุขภาพดี รายได้ดี สิ่งแวดล้อมดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างบรรยากาศการค้า การลงทุน และการประกอบกิจการในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้อภิปรายผลการวิจัยโดยยึดหลักวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นแนวทาง ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายผลโดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

การอภิปรายผล

1. สภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว จัดการศึกษาตามหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” โดยมุ่งพัฒนาคน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่สำคัญ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มพูนขีดความสามารถทางวิชาการระดับสูงในสาขาวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือและฐานกำลังอำนาจทางความรู้ ความคิด และเทคโนโลยีระดับสูง ในระยะที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการชี้นำสังคม และสังคมโดยทั่วไปให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง (วันชัย ศิริชนะ, 2540) ซึ่งบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตตามความ ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพหรือบริบทของผู้ใช้ และอาจ ปรากฏในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือที่มีลักษณะเพิ่มเติมจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เช่น การบริหารจัดการ การเป็นผู้รู้ ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง สำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษาใน หลักสูตรที่เน้นการวิจัย ควรมีคุณลักษณะเพิ่มเติม ด้านความเป็นนักวิชาการ การเป็นผู้นำทางความคิด โดยเฉพาะความสามารถด้านการคิดเชิงวิพากษ์ และการ นำเสนอผลงาน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2553) การจัดการศึกษาขาดมุ่งมองความต้องการของ ผู้เรียนมุ่งจัดการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และยังไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบันของจังหวัดสระแก้วที่กำลังพัฒนา จังหวัดสระแก้วได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายใน เขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องเรือน กลุ่มอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ กลุ่มอุตสาหกรรม การผลิตเครื่องมือแพทย์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และ อุปกรณ์ขนส่ง ในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วน ไม่มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ของจังหวัดสระแก้ว และเป้าประสงค์ของจังหวัดสระแก้ว เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มีสุขภาพดี รายได้ดี และสิ่งแวดล้อมดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ยึดดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการบริการที่ดี และมีความพึงพอใจในการบริการ

หลายแนวคิดหลายความเชื่อในสังคมไทยการเป็นข้าราชการเป็นสิ่งที่ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้คนในครอบครัว ลูกหลานได้รับราชการ แต่ในขณะที่เดียวกันชีวิตราชการเป็นชีวิตที่ไม่มีความสุข แต่ก็ยังมีบางสายบางตำแหน่งที่จะสามารถทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ชีวิตมีความสุข นั่นคืออาชีพหมอ คนพื้นที่สระแก้วก็เช่น กันผู้เรียนมีความต้องการที่จะเสียสละมาแพทย์ นิติศาสตร์ แต่ไม่มีมหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่เปิดสอน หลายคนต้องการเรียนในสถาบันใหญ่ เนื่องจากมีหลักสูตรสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการ และเป็นสาขาที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในอนาคต

2. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้ว

รูปแบบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานภายในมี ระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับชัดเจน การบริหารงานเน้นการมีส่วนร่วมมีกระบวนการหรือในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนจาก คณะหรือหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจเน้นประชุมติการยอมรับของคณะกรรมการ เป็นการจัดแบบ ธรรมดาทั่วไป แต่ละสถาบันไม่ได้หยัด ประเด็นของการเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเข้าเป็นหลักในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาเหมือนกับสถานสถาบันทั่วไปๆ ไม่มีความเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการ ทำให้รูปแบบยังคงเป็นแบบเดิม

ในส่วนของรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้นมีความมุ่งหมาย และหลักการในการบริหารจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพคนให้มีความสมบูรณ์อย่างรอบด้าน 2) ด้านสังคมมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อสร้างให้สังคม ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 3) ด้านสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้มีสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเป็นสำคัญ โดยมีแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพเพื่อสู่ความเป็นเลิศตาม อัจฉริยภาพของตนเองมุ่งเน้นให้ทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ

3. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วภายใต้แผนนโยบาย การพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศมี ผลทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัว ความสามารถในการปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ การเจริญเติบโตของ สถาบัน การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์และพันธกิจมาก ทำให้ศักยภาพของสถาบันก็มีมากขึ้น ปัจจัยที่มีผลทำให้ การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาในบริบทเดิมต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่บริบทใหม่ของจังหวัดสระแก้ว รูปแบบการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษามีการบริหารงานภายในมี ระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ชัดเจน การบริหารงานเน้นการมีส่วนร่วมมีกระบวนการหรือในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นผู้แทนจาก คณะหรือหน่วยงานต่างๆ การตัดสินใจเน้นประชุม ติ สถาบันการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียน

ภัทรกร ธรรมะ

การสอนให้สอดคล้องกับกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ โดยการนำแนวคิดจาก มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำทางด้านเทคโนโลยีและธุรกิจ นั่นก็คือชื่อแนวคิด ซิลิคอนแวลลีย์ (Silicon Valley) หมายถึง ศูนย์กลางนวัตกรรมและการพัฒนาไฮเทคชั้นนำ ธุรกิจดังกล่าวคิด เป็นหนึ่งในสามของมูลค่าการร่วมลงทุนทั้งหมดในสหรัฐอเมริกา และยังคงเป็นที่ที่มีการเติบโตและเป็นที่ สนใจของผู้คนหลากหลาย การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสระแก้วก็เช่นเดียวกันที่มีการ ประกอบการธุรกิจ นักลงทุน และแรงงานในตลาดงานสายเทคโนโลยีในทางภูมิศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่อง เรือน กลุ่มอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องมือแพทย์ อุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ในกลุ่มอุตสาหกรรม ยานยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในวิชาชีพเฉพาะ สถาบันการศึกษาต้อง มีผู้เชี่ยวชาญชาญในสาขาต่างๆ ครอบคลุม และมีการวางแผนร่วมกันในการจัดการศึกษาเพื่อลดการแข่งขัน เชื่อมโยงการจัดการศึกษา โดยแต่ละสถาบันควรมีจุดเด่นในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน เช่น วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสระแก้ว ปัจจุบันจัดการเรียนการสอน ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการภูมิสังคม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดสระแก้ว พื้นที่ แหล่งท่องเที่ยว ให้ความสำคัญพลอดภัย และปรับปรุงสิ่งแวดล้อม

รายการอ้างอิง

- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2559). การศึกษากับยาพิษแอบแฝง. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้*, 2(1), 12-23.
- วันชัย สิริชนะ. (2540). การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. *อนุสารอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*, 23(226).
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2553). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.